

Karta przedmiotu

Wydział: Finansów
Kierunek: Prawo

I. Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Prawo zobowiązań	
Język prowadzenia przedmiotu	polski	
Profil przedmiotu	Ogólnoakademicki	
Kategoria przedmiotu	kierunkowy podstawowy	
Typ studiów	jednolite magisterskie	
Liczba semestrów/semestr	1/5	
Liczba godzin	stacjonarne:	Wykłady: 45 Ćwiczenia: 30
	niestacjonarne:	Wykłady: 27 Ćwiczenia: 18
Liczba punktów ECTS	7 (w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe: 4)	

II. Wymagania wstępne

Lp.	Opis
1.	Znajomość części ogólnej prawa cywilnego.
2.	Znajomość prawa rzeczowego.

III. Cele przedmiotu

Lp.	Opis
1.	Po zakończeniu zajęć student zna źródła i miejsce prawa zobowiązań w polskim systemie prawnym, zna elementy stosunku zobowiązaniowego (podmioty, przedmiot i treść tego stosunku), zna źródła zobowiązań, zasady wykonania i skutki niewykonania zobowiązań, przyczyny wygaśnięcia zobowiązań. Wiedza studenta obejmuje także

	poszczególne rodzaje stosunków zobowiązaniowych składające się na tzw. część szczegółową prawa zobowiązań.
2.	Po zakończeniu zajęć student potrafi stosować nabytą wiedzę do rozwiązywania problemów praktycznych (tzw. kazuśów). Student potrafi analizować stany faktyczne, a także wskazywać przepisy prawa mające zastosowanie w danym przypadku – ma przy tym świadomość współzależności zachodzących pomiędzy różnymi działami prawa cywilnego.
3.	Po zakończeniu zajęć student ma świadomość funkcji, jakie pełni prawo zobowiązań w obrębie gałęzi prawa cywilnego. Ma świadomość odpowiedzialności za efekty swoich działań podejmowanych przy stosowaniu przepisów prawa zobowiązań.

IV. Realizowane efekty kształcenia

Kod	Kat.	Opis	KEK
E1	Wiedza	Przedmiot pozwala na uzyskanie wiedzy o prawie zobowiązań, stanowiącym jeden z działów prawa cywilnego. W jego ramach student uzyskuje wiedzę o źródłach i miejscu prawa zobowiązań w polskim systemie prawnym, o elementach stosunku zobowiązaniowego (podmiotach, przedmiocie i treści tego stosunku), o źródłach (przyczynach powstawania) zobowiązań, zasadach wykonania i skutkach niewykonania zobowiązań, przyczynach wygaśnięcia zobowiązań. Treści kształcenia obejmują także wiedzę o poszczególnych rodzajach stosunków zobowiązaniowych składających się na tzw. część szczegółową prawa zobowiązań.	K_W03 K_W05
E2	Umiejętności	Przedmiot pozwala na nabycie umiejętności stosowania przepisów tworzących prawo zobowiązań do rozwiązywania konkretnych problemów prawnych. Stosując prawo zobowiązań student potrafi ustalić właściwe przepisy prawne relewantne dla rozważanego stanu faktycznego, a następnie w oparciu o rezultat ich wykładni określić konsekwencje prawne tego stanu faktycznego. Stosując przepisy prawa zobowiązań student ma przy tym świadomość współzależności zachodzących pomiędzy różnymi działami prawa cywilnego (w szczególności pomiędzy prawem zobowiązań a częścią ogólną prawa cywilnego).	K_U02 K_U03 K_U04 K_U05
E3	Kompetencje społeczne	Student rozumie znaczenie prawa zobowiązań w procesie uczenia się innych przedmiotów prawnych (w szczególności prawa handlowego oraz innych przedmiotów z zakresu prawa prywatnego). Student jest świadomy roli jaką odgrywa prawo zobowiązań w	K_K06 K_K08

		wykonywaniu zawodu prawnika.	
--	--	------------------------------	--

V. Treści Kształcenia

Wykłady

Lp.	Opis	D (45)	Z (27)
W1	Wykład wprowadzający do prawa zobowiązań (źródła prawa zobowiązań i jego miejsce w polskim systemie prawnym, struktura prawa zobowiązań - część ogólna i część szczegółowa, zasada jedności prawa cywilnego a różnicowanie podmiotowe w zobowiązaniach).	3	2
W2	Pojęcie zobowiązania i jego elementy (pojęcie zobowiązania cywilnoprawnego i jego strony, wierzytelność, dług i odpowiedzialność, treść i rodzaje świadczenia).	3	2
W3	Przyczyny powstania zobowiązań. Umowy zobowiązaniowe (ogólna charakterystyka przyczyn powstania zobowiązania, rodzaje umów zobowiązaniowych, zasada swobody umów, pierwotna niemożliwość świadczenia, wyzysk).	3	2
W4	Problematyka zawierania umów zobowiązaniowych (<i>culpa in contrahendo</i> , umowa przedwstępna, wzorce umowne, umowy konsumenckie kwalifikowane ze względu na sposób zawarcia, umowy dotyczące osób trzecich).	4	3
W5	Czyny niedozwolone (pojęcie i systematyka czynów niedozwolonych w prawie zobowiązań, odpowiedzialność za własne czyny, odpowiedzialność za cudze czyny, odpowiedzialność organów władzy publicznej, odpowiedzialność za zwierzęta i rzeczy, odpowiedzialność dotycząca użycia tzw. sił przyrody, odpowiedzialność za produkt).	4	2
W6	Zasady dotyczące naprawienia szkód deliktowych (miarkowanie odszkodowania, współodpowiedzialność za szkodę deliktową, szkoda na osobie i jej naprawienie, krzywda i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, przedawnienie roszczeń z czynów niedozwolonych).	3	2
W7	Pozostałe przyczyny powstania zobowiązań (pojęcie i funkcja bezpodstawnego wzbogacenia, jego przesłanki, świadczenie nienależne, roszczenie o wydanie wzbogacenia, przepadek świadczenia, problematyka jednostronnych czynności prawnych, aktów administracyjnych oraz konstytutywnych orzeczeń sądowych jako przyczyn powstania zobowiązań).	4	2
W8	Wykonanie zobowiązań oraz skutki ich naruszenia (ogólne	4	2

	zasady wykonania zobowiązania, <i>pacta sunt servanda</i> , <i>clausula rebus sic stantibus</i> , miejsce i termin spełnienia świadczenia, wykonanie zobowiązań z umów wzajemnych, ogólne zasady odpowiedzialności kontraktowej odszkodowawczej - wina, naruszenie zobowiązania, szkoda, związek przyczynowo - skutkowy, ciężar dowodu, niemożliwość świadczenia, opóźnienie i zwłoka dłużnika, zwłoka wierzyciela, dodatkowe zastrzeżenia umowne).		
W9	Skutki niewykonania lub nienależytego wykonania (naruszenia) zobowiązań (podsumowanie uwag wstępnych dotyczących niewykonania zobowiązań w postaci wyrządzenia szkody, skutki takiego niewykonania oraz niemożliwości następczej świadczenia, skutki opóźnienia lub zwłoki, inne skutki niewykonania zobowiązań, zbieg odpowiedzialności a skutki niewykonania zobowiązań).	3	2
W10	Wygaśnięcie zobowiązań. Zmiana wierzyciela lub dłużnika (wygaśnięcie zobowiązań z zaspokojeniem i bez zaspokojenia wierzyciela, problem zmiany wierzyciela oraz zmiany dłużnika w zobowiązaniu).	3	2
W11	Ogólna charakterystyka umów zobowiązaniowych o przeniesienie praw, o korzystanie z cudzych rzeczy lub praw oraz o świadczenie usług.	5	3
W12	Ogólna charakterystyka umów regulujących stosunki kredytowe, zabezpieczających wierzytelności, o funkcji alimentacyjnej, umowy ubezpieczenia gospodarczego oraz umowy spółki cywilnej.	5	2
W13	Przekaz i papiery wartościowe (konstrukcja prawna przekazu, ogólna charakterystyka papierów wartościowych dokumentowych i zdematerializowanych, na zlecenie, imiennych i na okaziciela, pieniężnych, udziałowych i towarowych, umarzanie papierów wartościowych).	4	2

Ćwiczenia

Lp.	Opis	D (30)	Z (18)
C1	Elementy stosunku zobowiązaniowego – rozwiązywanie kazuś, analiza orzecznictwa.	2	2
C2	Umowa jako źródło zobowiązania – rozwiązywanie kazuś, analiza orzecznictwa.	5	3
C3	Czyny niedozwolone – rozwiązywanie kazuś, analiza orzecznictwa.	5	3

C4	Bezpodstawne wzbogacenie i nienależne świadczenie (jako szczególny przypadek bezpodstawnego wzbogacenia), pozostałe przyczyny powstania zobowiązań – rozwiązywanie kazuśów, analiza orzecznictwa.	2	1
C5	Wykonanie zobowiązań oraz skutki ich niewykonania (w tym zasady i przesłanki odpowiedzialności kontraktowej) – rozwiązywanie kazuśów, analiza orzecznictwa.	4	2
C6	Przyczyny wygaśnięcia zobowiązań, przekształcenia podmiotowe w ramach stosunku zobowiązaniowego – rozwiązywanie kazuśów, analiza orzecznictwa.	2	2
C7	Umowy regulujące przeniesienie praw, używanie rzeczy, świadczenie usług – rozwiązywanie kazuśów, analiza orzecznictwa.	6	3
C8	Pozostałe umowy zobowiązaniowe z zakresu części szczegółowej prawa zobowiązań, przekaz i papiery wartościowe – rozwiązywanie kazuśów, analiza orzecznictwa.	4	2

VI. Metody prowadzenia zajęć

	Opis
X	Wykład audytoryjny
	Konwersatorium
	Prezentacja
X	Dyskusja
X	Praca w grupach
	Symulacja
X	Analiza przypadku
	Inscenizacja (odgrywanie ról)
	Ćwiczenia tablicowe
	Ćwiczenia terenowe
	E-learning
X	Praca z podręcznikiem
	Ćwiczenia laboratoryjne

VII. Sposoby oceny

Ocena formująca

	Opis
X	Kolokwium
	Zadania tablicowe
	Odpowiedź ustna
	Prezentacja
	Projekt zespołowy
	Projekt indywidualny
	Referat
	Aktywność na zajęciach
	Ćwiczenie praktyczne
	Sprawozdanie z ćwiczeń laboratoryjnych

Sposób obliczania średniej z ocen bieżących (zgodnie z §18 pkt. 4 Regulaminu studiów)

Ocena uzyskana przez studenta z kolokwium zaliczeniowego na koniec semestru.

Ocena z egzaminu (podsumowująca)

	Opis
	Egzamin ustny
X	Egzamin pisemny
X	Egzamin testowy
	Średnia ważona ocen cząstkowych

Sposób obliczania oceny końcowej (zgodnie z §18 pkt. 5 Regulaminu studiów)

Średnia arytmetyczna sumy ocen z zaliczenia i egzaminu.

VIII. Kryteria oceny

Efekt kształcenia **E1** waga: 50%

Nie osiągnął założonego efektu (ocena 2.0)	Student nie zna źródeł i miejsca prawa zobowiązań w polskim systemie prawnym. Nie potrafi scharakteryzować elementów stosunku zobowiązaniowego (podmiotach, przedmiocie i treści tego stosunku). Nie zna źródeł (przyczyn powstawania) zobowiązań, zasad wykonania i skutków niewykonania zobowiązań. Nie potrafi określić przyczyn wygaśnięcia zobowiązań. Student nie ma wiedzy o poszczególnych rodzajach stosunków zobowiązaniowych składających się na tzw. część szczegółową prawa zobowiązań.
Osiągnął w stopniu dostatecznym (ocena 3.0)	Student zna ogólnie źródła i miejsce prawa zobowiązań w polskim systemie prawnym. Potrafi scharakteryzować elementy stosunku zobowiązaniowego (podmiotach, przedmiocie i treści tego stosunku). Zna ogólnie źródła (przyczyny powstawania) zobowiązań, zasady wykonania i skutki niewykonania zobowiązań. Potrafi określić przyczyny wygaśnięcia zobowiązań. Student ma podstawową wiedzę o poszczególnych rodzajach stosunków zobowiązaniowych składających się na tzw. część szczegółową prawa zobowiązań.
Osiągnął w stopniu dobrym (ocena 4.0)	Student zna źródła i miejsce prawa zobowiązań w polskim systemie prawnym. Potrafi scharakteryzować elementy stosunku zobowiązaniowego (podmioty, przedmiot i treść tego stosunku). Zna źródła (przyczyny powstawania) zobowiązań, zasady wykonania i skutki niewykonania zobowiązań. Potrafi określić przyczyny wygaśnięcia zobowiązań. Student ma wiedzę o poszczególnych rodzajach stosunków zobowiązaniowych składających się na tzw. część szczegółową prawa zobowiązań.
Osiągnął w stopniu bardzo dobrym (ocena 5.0)	Student zna źródła i miejsce prawa zobowiązań w polskim systemie prawnym. Potrafi scharakteryzować i szczegółowo opisać elementy stosunku

	<p>zobowiązaniowego (podmioty, przedmiot i treść tego stosunku). Zna źródła (przyczyny powstawania) zobowiązań, zasady wykonania i skutki niewykonania zobowiązań. Precyzyjnie charakteryzuje przyczyny wygaśnięcia zobowiązań. Student ma wiedzę o poszczególnych rodzajach stosunków zobowiązaniowych składających się na tzw. część szczegółową prawa zobowiązań.</p>
<p>Osiągnął w stopniu celującym (ocena 5.5)</p>	<p>Student zna źródła i miejsce prawa zobowiązań w polskim systemie prawnym. Potrafi scharakteryzować i szczegółowo opisać elementy stosunku zobowiązaniowego (podmioty, przedmiot i treść tego stosunku). Zna źródła (przyczyny powstawania) zobowiązań, zasady wykonania i skutki niewykonania zobowiązań. Precyzyjnie charakteryzuje przyczyny wygaśnięcia zobowiązań. Student ma rozbudowaną wiedzę o poszczególnych rodzajach stosunków zobowiązaniowych składających się na tzw. część szczegółową prawa zobowiązań. Student zna różne stanowiska prezentowane w powyższych kwestiach w doktrynie i judykaturze (orzecznictwie). Jego wiedza opiera się na opracowaniach typu systemowego oraz komentarzach dla praktyków stosujących prawo zobowiązań.</p>

Efekt kształcenia **E2** waga: 30%

<p>Nie osiągnął założonego efektu (ocena 2.0)</p>	<p>Student nie umie stosować przepisów prawa zobowiązań do rozwiązywania konkretnych problemów prawnych. Student nie potrafi ustalić przepisów prawnych relewantnych dla analizowanego stanu faktycznego. Nie potrafi także na ich podstawie określić konsekwencji prawnych danego stanu faktycznego. Student nie radzi sobie z zastosowaniem w praktyce uzyskanej wiedzy teoretycznej. Nie dostrzega współzależności zachodzących pomiędzy poszczególnymi działami prawa cywilnego.</p>
<p>Osiągnął w stopniu dostatecznym (ocena 3.0)</p>	<p>Student umie stosować podstawowe przepisy prawa zobowiązań do rozwiązywania</p>

	<p>prostych problemów prawnych. Student w większości wypadków potrafi ustalić prawidłowo przepisy prawne relewantne dla analizowanego stanu faktycznego. Potrafi także na ich podstawie określić podstawowe konsekwencje prawne danego stanu faktycznego. Student potrafi zastosować w praktyce zdobytą wiedzę teoretyczną. Ma świadomość współzależności zachodzących pomiędzy poszczególnymi działami prawa cywilnego.</p>
Osiągnął w stopniu dobrym (ocena 4.0)	<p>Student umie prawidłowo stosować przepisy prawa zobowiązań do rozwiązywania problemów prawnych. Student potrafi prawidłowo ustalić przepisy prawne relewantne dla analizowanego stanu faktycznego. Potrafi także na ich podstawie określić konsekwencje prawne danego stanu faktycznego. Student potrafi zastosować w praktyce zdobytą wiedzę teoretyczną. Ma świadomość współzależności zachodzących pomiędzy poszczególnymi działami prawa cywilnego.</p>
Osiągnął w stopniu bardzo dobrym (ocena 5.0)	<p>Student umie prawidłowo stosować przepisy prawa zobowiązań do rozwiązywania złożonych problemów prawnych. Student potrafi ustalić przepisy prawne relewantne dla analizowanego stanu faktycznego. Potrafi także na ich podstawie właściwie określić konsekwencje prawne danego stanu faktycznego. Student biegle stosuje w praktyce zdobytą wiedzę teoretyczną. Ma przy tym świadomość współzależności zachodzących pomiędzy poszczególnymi działami prawa cywilnego.</p>
Osiągnął w stopniu celującym (ocena 5.5)	<p>Student biegle stosuje przepisy prawa zobowiązań do rozwiązywania złożonych problemów prawnych. Student potrafi ustalić przepisy prawne relewantne dla analizowanego stanu faktycznego. Potrafi także na ich podstawie właściwie określić konsekwencje prawne danego stanu faktycznego – jego wypowiedzi mają charakter rozbudowany i (gdy to konieczne) wielowariantowy. Student biegle stosuje w praktyce zdobytą wiedzę teoretyczną – potrafi przy tym wykorzystać w praktyce</p>

	<p>poglądy wyrażane w doktrynie i judykaturze. Ma ugruntowaną świadomość współzależności zachodzących pomiędzy poszczególnymi działami prawa cywilnego.</p>
--	---

Efekt kształcenia **E3** waga: 20%

<p>Nie osiągnął założonego efektu (ocena 2.0)</p>	<p>Student nie wykazuje zainteresowania problematyką prawa zobowiązań. Student nie rozumie znaczenia prawa zobowiązań w procesie uczenia się innych przedmiotów prawnych (w szczególności prawa handlowego oraz innych przedmiotów z zakresu prawa prywatnego). Student nie wykazuje zainteresowania rolą jaką odgrywa prawo zobowiązań w wykonywaniu zawodu prawnika. Nie interesują go poglądy doktryny oraz judykatury.</p>
<p>Osiągnął w stopniu dostatecznym (ocena 3.0)</p>	<p>Student wykazuje umiarkowane zainteresowanie problematyką prawa zobowiązań. Student uświadamia sobie znaczenie prawa zobowiązań w procesie uczenia się innych przedmiotów prawnych (w szczególności prawa handlowego oraz innych przedmiotów z zakresu prawa prywatnego). Student ma świadomość roli jaką odgrywa prawo zobowiązań w wykonywaniu zawodu prawnika. W niewielkim stopniu interesują go poglądy doktryny oraz judykatury.</p>
<p>Osiągnął w stopniu dobrym (ocena 4.0)</p>	<p>Student interesuje się problematyką prawa zobowiązań. Student uświadamia sobie znaczenie prawa zobowiązań w procesie uczenia się innych przedmiotów prawnych (w szczególności prawa handlowego oraz innych przedmiotów z zakresu prawa prywatnego). Student ma świadomość roli jaką odgrywa prawo zobowiązań w wykonywaniu zawodu prawnika. Interesują go poglądy doktryny oraz judykatury.</p>
<p>Osiągnął w stopniu bardzo dobrym (ocena 5.0)</p>	<p>Student interesuje się problematyką prawa zobowiązań, a uzyskaną w ramach zajęć wiedzę samodzielnie uzupełnia w oparciu o dostępną literaturę przedmiotu. Student uświadamia sobie znaczenie prawa</p>

	zobowiązań w procesie uczenia się innych przedmiotów prawnych (w szczególności prawa handlowego oraz innych przedmiotów z zakresu prawa prywatnego). Student ma świadomość roli jaką odgrywa prawo zobowiązań w wykonywaniu zawodu prawnika. Interesują go poglądy doktryny oraz judykatury.
Osiągnął w stopniu celującym (ocena 5.5)	Student z bardzo dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem zapoznaje się z prawem zobowiązań, a uzyskaną w ramach zajęć wiedzę samodzielnie uzupełnia w oparciu o dostępną literaturę przedmiotu (w tym o charakterze systemowym oraz komentarzy dla praktyków). Student uświadamia sobie znaczenie prawa zobowiązań w procesie uczenia się innych przedmiotów prawnych (w szczególności prawa handlowego oraz innych przedmiotów z zakresu prawa prywatnego), a świadomość ta stanowi istotny czynnik motywujący go do ciągłego poszerzania wiedzy z tego zakresu. Student doskonale zdaje sobie sprawę z roli jaką odgrywa prawo zobowiązań w wykonywaniu zawodu prawnika. Żywo interesują go poglądy doktryny oraz judykatury.

Uzyskanie przez Studenta pozytywnej oceny końcowej z przedmiotu możliwe jest w przypadku zrealizowania wszystkich efektów kształcenia w stopniu co najmniej dostatecznym. Ocena końcowa z przedmiotu wyliczana jest według następującej formuły:

50% * ocena z realizacji efektu **E1** + 30% * ocena z realizacji efektu **E2** + 20% * ocena z realizacji efektu **E3**

IX. Obciążenie pracą studenta

Rodzaj aktywności	Liczba godzin	
	stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim wynikające z planu studiów	75	45
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach konsultacji (np. prezentacji, projektów)	13	13
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach	2	2

zaliczeń i egzaminów		
Przygotowanie do zajęć (studiowanie literatury, odrabianie prac domowych itp.)	30	40
Zbieranie informacji, opracowanie wyników	0	0
Przygotowanie raportu, projektu, referatu, prezentacji, dyskusji	5	5
Przygotowanie do kolokwium, zaliczenia, egzaminu	50	70
Suma godzin	175	175
Liczba punktów ECTS	7	

X. Literatura

Literatura podstawowa

Lp.	Opis pozycji
1.	Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2012.
2.	Z. Radwański, J. Panowicz-Lipska, Zobowiązania – część szczegółowa, Warszawa 2013.
3.	A. Brzozowski, J. Jastrzębski, M. Kaliński, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania. Część ogólna, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca

Lp.	Opis pozycji
1.	E. Łętowska (red.), Prawo zobowiązań - część ogólna. System Prawa Prywatnego. Tom 5, Warszawa 2012.
2.	A. Olejniczak (red.), Prawo zobowiązań - część ogólna. System Prawa Prywatnego. Tom 6, Warszawa 2014.

XI. Informacja o nauczycielach

Osoby prowadzące przedmiot

Lp.	Nauczyciel
1	prof. dr hab. Bogusława Gnela (wykłady: studia stacjonarne i niestacjonarne)
2	dr Piotr Kukuryk (ćwiczenia: studia stacjonarne i niestacjonarne)